PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2017/1225,

annettu 16 päivänä kesäkuuta 2017,

liiallisen alijäämän olemassaolosta Portugalissa annetun päätöksen 2010/288/EU kumoamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 126 artiklan 12 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto päätti komission suosituksen perusteella 2 päivänä joulukuuta 2009 annetulla päätöksellä 2010/288/EU ([1]) perussopimuksen 126 artiklan 6 kohdan mukaisesti, että Portugalissa oli liiallinen alijäämä. Neuvosto totesi, että julkisen talouden alijäämän ennakoitiin olevan 5,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2009 ja ylittävän näin ollen perussopimuksessa määrätyn 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden bruttovelan (joka oli ylittänyt perussopimuksessa määrätyn 60 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen vuodesta 2005) ennustettiin olevan 74,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2009.

(2) Neuvosto antoi 2 päivänä joulukuuta 2009 perussopimuksen 126 artiklan 7 kohdan ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 ([2]) 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti Portugalille komission suositukseen perustuvan suosituksen liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi viimeistään vuonna 2013. Neuvosto myös asetti tuloksellisten toimien toteuttamisen määräajaksi 2 päivän kesäkuuta 2010.

(3) Neuvosto myönsi Portugalille rahoitustukea ([3]) sen jälkeen, kun Portugalin viranomaiset olivat pyytäneet rahoitustukea unionilta, niiltä jäsenvaltioilta, joiden rahayksikkö on euro, ja Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF). Komissio ja Portugalin viranomaiset allekirjoittivat 17 päivänä toukokuuta 2011 erityisiä talouspoliittisia ehtoja koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan. Neuvosto antoi sen jälkeen Portugalille perussopimuksen 126 artiklan 7 kohdan nojalla 9 päivänä lokakuuta 2012 ja 21 päivänä kesäkuuta 2013 kaksi uutta suositusta, joista ensimmäisessä liiallisen alijäämän oikaisemiselle asetettua määräaikaa jatkettiin vuoteen 2014 ja toisessa vuoteen 2015. Molemmissa tapauksissa neuvosto katsoi, että Portugali oli toteuttanut tuloksellisia toimia, mutta odottamattomat taloudelliset tapahtumat olivat vaikuttaneet huomattavan epäsuotuisasti julkiseen talouteen. Portugali vapautettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 472/2013 ([4]) 10 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla velvollisuudesta toimittaa liiallista alijäämää koskevaan menettelyyn liittyvät kertomukset, ja sen sijaan se antoi kertomukset makrotalouden sopeutusohjelmansa ([5]) puitteissa.

(4) Neuvosto päätti 12 päivänä heinäkuuta 2016 perussopimuksen 126 artiklan 8 kohdan mukaisesti, että Portugali ei ollut toteuttanut tuloksellisia toimia neuvoston 21 päivänä kesäkuuta 2013 antaman suosituksen johdosta. Neuvosto hyväksyi 8 päivänä elokuuta 2016 perussopimuksen 126 artiklan 9 kohdan mukaisesti päätöksen, jossa Portugalia vaaditaan toteuttamaan liiallisen alijäämän tilanteen korjaamiseksi tarpeellisina pidettäviä alijäämää pienentäviä toimenpiteitä, ja asetti näin uuden määräajan tilanteen oikaisemiseksi viimeistään vuonna 2016. Neuvosto myös asetti tuloksellisten toimien toteuttamisen määräajaksi 15 päivän lokakuuta 2016.

(5) Neuvosto katsoi 16 päivänä marraskuuta 2016, että Portugali oli toteuttanut tuloksellisia toimia perussopimuksen 126 artiklan 9 kohdan nojalla 8 päivänä elokuuta 2016 annetun neuvoston päätöksen mukaisesti.

([1]) Neuvoston päätös 2010/288/EU, annettu 2 päivänä joulukuuta 2009, liiallisen alijäämän olemassaolosta Portugalissa (EUVL L 125, 21.5.2010, s. 44).

([2]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6).

([3]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2011/344/EU, annettu 17 päivänä toukokuuta 2011, unionin Portugalille myöntämästä rahoitustuesta (EUVL L 159, 17.6.2011, s. 88).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 472/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien uhasta kärsivien euroalueen jäsenvaltioiden talouden ja julkisen talouden valvonnan tiukentamisesta (EUVL L 140, 27.5.2013, s. 1).

([5]) Kaikki asiakirjat, jotka liittyvät liiallista alijäämää koskeviin menettelyihin, ovat osoitteessa https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview_en

(6) Perussopimuksiin liitetyn liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan 4 artiklan mukaan komissio toimittaa tilastotiedot menettelyn täytäntöönpanoa varten. Pöytäkirjan soveltamisen osana jäsenvaltioiden on neuvoston asetuksen (EY) N:o 479/2009 ([1]) 3 artiklan mukaisesti annettava tilastotiedot julkisen talouden alijäämistä ja veloista ja muista asiaan liittyvistä muuttujista kahdesti vuodessa eli ennen 1 päivää huhtikuuta ja ennen 1 päivää lokakuuta.

(7) Neuvoston on tehtävä päätös liiallisen alijäämän olemassaoloa koskevan päätöksen kumoamisesta asiasta annettujen tilastotietojen perusteella. Liiallisen alijäämän olemassaoloa koskeva päätös olisi lisäksi kumottava ainoastaan, jos alijäämä ei komission ennusteiden mukaan ylitä perussopimuksessa määrättyä 3 prosentin viitearvoa suhteessa BKT:hen ennustejaksolla ([2]).

(8) Niiden tietojen perusteella, jotka komissio (Eurostat) on asetuksen (EY) N:o 479/2009 14 artiklan mukaisesti toimittanut saatuaan Portugalilta ilmoituksen huhtikuussa 2017, sekä vuosien 2017–2021 vakausohjelman ja komission kevään 2017 talousennusteen perusteella voidaan tehdä seuraavat päätelmät:

— Julkisen talouden alijäämän noustua 4,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2015 (3,1 prosenttia suhteessa BKT:hen ilman kertaluonteisia toimenpiteitä) se supistui 2,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2016 (2,3 prosenttia suhteessa BKT:hen ilman kertaluonteisia toimenpiteitä). Alijäämän supistuminen vuonna 2016 verrattuna vuoden 2016 talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin oli seurausta lähinnä juoksevien menojen hillitsemisestä (– 0,9 prosenttia suhteessa BKT:hen) erityisesti välituotekäytössä sekä pääomamenojen alikäytöstä (– 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen), joka kompensoi selvästi tulovajeen (1,1 prosenttia suhteessa BKT:hen) sekä verotulojen että muiden kuin verotulojen osalta.

— Portugalin hallituksen 28 päivänä huhtikuuta 2017 toimittamassa vuosien 2017–2021 vakausohjelmassa julkisen talouden alijäämän ennakoidaan supistuvan 1,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja 1,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2018. Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan alijäämä on 1,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja 1,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2018, eli sen odotetaan pysyvän ennustejaksolla alle perussopimuksessa määrätyn 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Kyseisiin ennusteisiin ei sisälly pankkien tukitoimenpiteiden, jotka eivät saa vaarantaa alijäämän kestävää supistamista, mahdollinen alijäämää kasvattava vaikutus.

— Julkisen talouden rakenteellinen rahoitusasema eli suhdannekorjattu rahoitusasema, jossa ei ole otettu huomioon kertaluonteisia eikä muita väliaikaisia toimenpiteitä, parantui 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016.

— Julkisen talouden bruttovelka prosenttiosuutena BKT:sta kasvoi velkaa kasvattavien velkakannan korjauserien vuoksi 130,4 prosenttiin vuonna 2016, kun se oli 129 prosenttia vuonna 2015. Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan velkasuhde supistuu 128,5 prosenttiin vuonna 2017 ja 126,2 prosenttiin vuonna 2018 perusylijäämien vuoksi.

(9) Perussopimuksen 126 artiklan 12 kohdan mukaisesti neuvoston päätös liiallisen alijäämän olemassaolosta on kumottava, kun liiallinen alijäämä jäsenvaltiossa, jota asia koskee, on neuvoston käsityksen mukaan oikaistu.

(10) Neuvoston käsityksen mukaan Portugalin liiallinen alijäämä on oikaistu, ja näin ollen päätös 2010/288/EU olisi kumottava.

(11) Portugaliin sovelletaan vuodesta 2017 eli liiallisen alijäämän oikaisemista seuraavasta vuodesta alkaen vakaus- ja kasvusopimuksen ennalta ehkäisevää osiota, ja sen olisi edettävä asianmukaisessa tahdissa kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitettaan, myös noudattamalla menojen kasvulle asetettua vertailuarvoa, ja noudatettava velkakriteeriä asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 1 a kohdan mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kokonaistilanteen arviointi osoittaa, että liiallisen alijäämän tilanne Portugalissa on oikaistu.

([1]) Neuvoston asetus (EY) N:o 479/2009, annettu 25 päivänä toukokuuta 2009, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta (EUVL L 145, 10.6.2009, s. 1).

([2]) Vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanoa koskevia vaatimuksia sekä vakaus- ja lähentymisohjelmien muotoa ja sisältöä koskevia ohjeita, jotka talous- ja rahoituskomitea hyväksyi 5 päivänä heinäkuuta 2016. Saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/legal_texts/index_en.htm.

2 artikla

Kumotaan päätös 2010/288/EU.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Portugalin tasavallalle.

Tehty Luxemburgissa 16 päivänä kesäkuuta 2017.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

E. SCICLUNA